
KISDOBOS
A Magyar Úttörők Szövetségének gyermeklapja
1971. MÁJUS
XX. ÉVF. 5. SZÁM

Űr Kata jelenti:

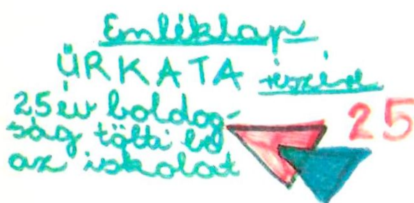
Édesanyák, fényes csillagok

Flachner József, a Keve utcai iskola kisdobosa, még tavaly, harmadikos korában ezt írta Anyák napjáról:

„Hímzett kis terítőt készítettünk titokban anyák napjára. Az egész osztály tiszta szívvel dolgozott. Fényes diadalt arattunk a tű és a cérna fölött! Aztán, amikor felköszöntöttük anyukáinkat, minden gyermek fényes csillagát, a mi szemünk is könnyes volt az örömtől, akárcsak az övék."

Huszonöt év boldogság

Igen sok kedves levelet kapok mostanában, mindenre nem válaszolhatok az újságban, de bemutatom az emléklapot, amit Szilas Éva őrsvezető a görösgali Pillangó őrs nevében küldött:

Köszönöm a sok ajándékot!

Talán a huszonötödik születésnap készteti arra kedves pajtásaimat, hogy elhalmoznak mindenféle ajándékkal. Vízi Pál Gábor másodikos kisdobos (Budapest XIV., Hungária krt. 100.) selyemre festett és ragasztott rangjelzéseket küldött. Tóth Árpád Szegedről, a Ságvári Endre gyakorló iskolából, szintén másodikos, egy rakétakilövő ügyes rajzát küldte. A harmadik ajándék küldője szintén másodikos, Bernáth Tamásnak hívják, Budapesten, a Tigris utca 6. szám alatt lakik. Tamás tavaszcsalogató verset írt a mackóhoz, aki nagyon éhes, mégse akar kijönni a barlangjából, hanem akkor:

„Egyszerre csak egy kis madár
Arra röppen nagy vidáman,
Azt kiáltja, víg a határ,
Jó az idő Európában!"

Elsős kisdobosjelöltektől is kaptam ajándékot Sopronból, az Orsolya téri iskolából. „Még nem tanultunk minden nagybetűt, de azért szívesen írunk; mentes palika rajzot és készített neked." Én most cserébe csupa nagy betűvel írom MENTES PÁL nevét rajza fölé:

Köszönik az ajándékot

A sásdi Ságvári Endre raj azt írja: „Mi már tudjuk, milyen ajándékot kapunk a felnőttektől születésnapunkra: egy kétemeletes, új iskolát. Egész télen, a legnagyobb hidegben is dolgoztak a munkások, a gépek. Iskolába jövet tisztelettel néztük, a hatalmas gép hogyan emeli föl a nehéz betonelemeket. A gépeknél csak a munkások erősebbek.

Nagy tisztességnek tartjuk, hogy bennünket éppen ebben az évben avatnak úttörővé, hogy az úttörőmozgalom megalakulásának 25. évfordulóján kapjuk meg a vörös nyakkendőt. Elhatároztuk, hogy jól tanulunk, segítjük egymást; nekünk is meg kell tennünk mindent, ami csak telik tőlünk."

Horváth Károly negyedikes őrsvezető, a nagykorpádi Petőfi Sándor kisdoboscsapatból ezt írja:

„Egy Olimpia nevű televíziót kaptunk a nagyatádi konzervgyár munkásaitól. Légy szíves, Űr Kata, írd meg!"

Ezt a kérést teljesítettem, bárcsak felsorolhatnám mindazt a jót és szépet, amit születésnapunkra kapunk.

ÜNNEP

Piros rózsák,
vörös zászlók
lengedező erdeje
téged köszönt szeretettel
büszke MÁJUS ELSEJE!

Szebben virít
ma a virág,
szebben nevet
ránk a nap,
s vidámabban
énekelnek
a fákon a madarak.

Száll a nóta,
száll a boldog
felvonulók éneke,
s hirdeti, hogy ünnep van ma,
a munkások ünnepe.

KRECSMÁRY LÁSZLÓ

Mégis repül

Szárnyatörött madár vagyok,
Mégis repülni akarok!
Nincs a lelkem gúzsba kötve
Szálljon hát az messze-messze:
Napnyugatra, napkeletre.

Vár reá a forró dél lenn,
Dermesztő északi szél fenn.
Otthon leszek minden tájon
Szerteszét a nagyvilágon
Mindenkit szeretni vágyom.

Letörölnék minden könnyet,
Boldoggá tenném a földet.
Hogyha varázserőm lenne
Az én szívem csodát tenne.
Minden ember — Ember lenne!

Ha beteljesülne vágyam,
Elfeledném törött szárnyam!
Álmom való lenne végre:
Béke volna! Béke! Béke!
Szálló lelkem hazatérne.

ifj. URBÁN JÁNOS
tanuló
Borsodnádasd

Örömpiros május

Ünneplőben vonul
egy végtelen sor.
Örömdaluk, május
tehozzád dalol.
Neked leng a zászló,
virít a virág,
feléd küldi a nap
meleg sugarát.
Szerte a világon
veled van a nép.
Ez vidítja arcod,
ezért vagy oly szép.

OSVÁT ERZSÉBET

Leszel még úttörő!

Kisdobos: — Kisdobos
vagyok én,
az ingem
hófehér.
Nyakkendőm
kék színe
világít
messzire!
Úttörő: — Úttörő
lettem én
április
elején.
Nyakkendőm
pirosló,
zászlóként
lobogó...
Kisdobos: — Tudom én,
csöpp vagyok,
ti pedig
már nagyok.
Kis padban
a helyem,
de hazám
szeretem.
Úttörő: — Megnősz majd,
pajtikám,
tanulsz még
sokat ám...
Közös cél
az a fő,
s leszel még
úttörő!

TASNÁDI VARGA ÉVA

Előre kisdobosok! Irány az Úttörőstadion!

Ezzel a jelszóval indult el koratavaszi portyára a budapesti XIII., Karikás Frigyes utcai iskola néhány harmadikos kisdobosa. Megkértük őket, hogy készítsenek Nektek, kedves Olvasóinknak, beszámolót, riportot az Úttörőstadionról. Hogy miért éppen ők írták ezt? Megtudjátok tőlük sorjában!

Bombatölcsér volt a helyén

Az Úttörőstadion igazi neve Úttörősporttelep, de mindenki csak stadionnak emlegeti. A főépület még 1942-ben épült. Akkoriban itt zártkörű sportegyesület működött. Tagjai az akkori idők gazdag emberei voltak.

A pályát a második világháborúban bombatalálat érte. Az épület is megsérült. Hatalmas bombatölcsér tátongott itt, több méter mélyben víz csillogott. A felszabadulás után újjáépítették. A csillebérci úttörőtáborral és az úttörővasúttal egyidőben kapták meg az úttörők. Annak a pajtásnak a nevét feljegyezték, aki a gyerekek nevében az Úttörőstadiont átvette. Így most, a 25. jubileumi évben az ünnepségekre könnyebben megtalálják. Mi is felírtuk a nevét: Lindenmayer Ibolyának hívják. Azóta már ő is anyuka. Az ünnepségekre természetesen családjával együtt látják majd vendégül.

Kaiser Ildikó
a Mókus őrs virágfelelőse
Pfeiffer Margit
kisdobos

Télen-nyáron vigalom!

Télen is voltam már az Úttörőstadionban. Akkor nagyon csendes itt minden. Legalábbis a kinti pályákon. A Dunával párhuzamosan építették a lelátókat. Itt, az ülések alatt nemcsak öltözők, hanem hatalmas termek is vannak. Ezekben gyakorolnak a pajtások, ha odakint rossz az idő. Télen jól fűtik ezeket a termeket, tehát akkor is van itt élet, ha kívülről nem is látszik. De az igazi, az tavasszal kezdődik, amikor a fecskék is visszatérnek.

Sokféle sportot űznek itt a pajtások. Csak a labdajátékokból kézi-, kosár-, röplabda közül válogathatnak, hogy a futballról ne is beszéljek. Ha úgy tetszik, még teniszezhetnek is. Az atlétika is nagyon népszerű. Napsütésben, jó időben, szabad levegőn gyakorolnak. A sporttelep közepén hatalmas, zöld pázsittal borított labdarúgópálya terül el. Ezen a szépfekvésű, jólevegőjű helyen minden úttörőnek és kisdobosnak az a vágya, hogy egyszer legalább szeretne bajnokságon indulni és bajnokságot nyerni!

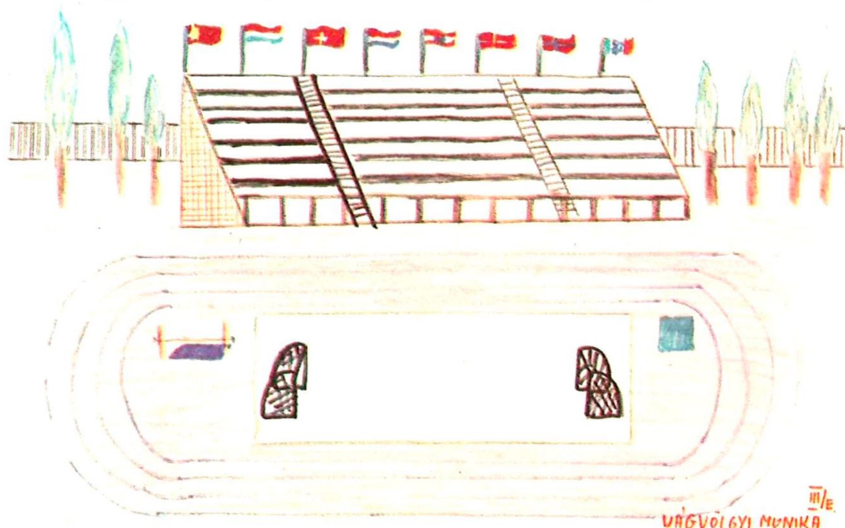
Kiss Ferenc
az Őzike őrs könyvtárosa

Kiktől tanulhatunk?

Sporttelepünkön tizennyolc szakkörvezető, vagyis edző dolgozik — és dolgoztat. Dolgozik, mert tornáztatja, tanítja a pajtásokat, és azok szívesen dolgoznak. Azt hiszem, én is beállok majd közéjük! Érdekes, hogy Novák Zoltán bácsi, a kézilabdázó lányok edzője valamikor itt kezdte pályafutását. Ő is úttörő volt és Hattauer Béla bácsi keze alatt „dolgozott". Most viszont kollégák, vagyis mindketten edzők! Koltai Károly bácsi ugyancsak itt volt „Karcsi". Ő jelenleg a budapesti postás kézilabdázók edzője.

Vágvölgyi Gyuri bácsi a sporttelep igazgatója. Mindig

Vágvölgyi Mónika 3/e oszt. tanuló rajza

jókedvű, sokat tréfál. Amikor meglátogattuk, külön a mi kedvünkért jött el a Testnevelési Főiskoláról, egy hosszú értekezletről. Annyi telefonhívást kapott beszélgetésünk alatt, hogy más egy hét alatt sem. Azt mondta: „Riporterek vannak nálam, majd hívjanak később!" Ezek a riporterek mi voltunk. Mesélt a munkájáról. Azt mondta, hogy az úttörőolimpiák idején sokszor az is rövid lenne, ha egy nap hatvan órából állana, annyi a munkájuk. Gyuri bácsi több mint tíz éve igazgatója a sporttelepnek. Nemrég kapta meg kiváló munkájáért a Munka Érdemérem bronz fokozatát. Gratulálunk hozzá!

Liptai Csilla
az Aranycsákány őrs
kincstárosa

Itt lépték a legelsőket

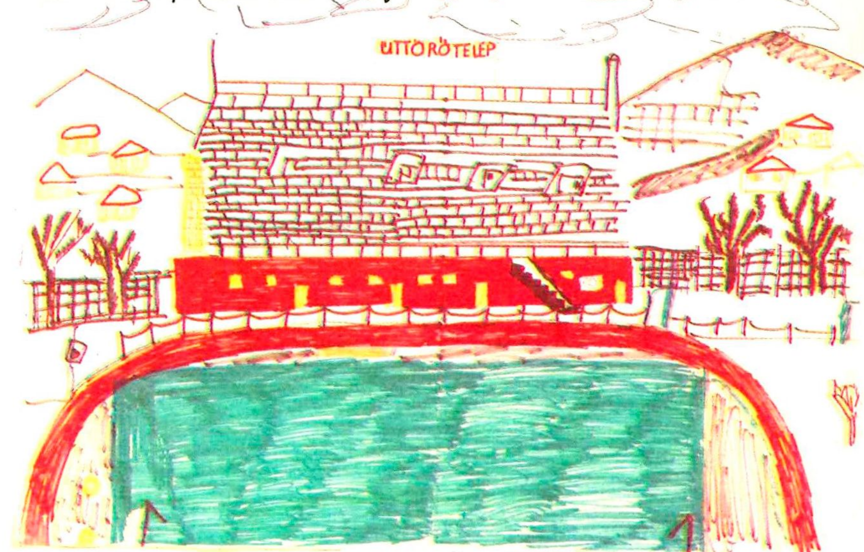
Gyuri bácsi büszkén mesélte, hogy sok híres sportolót is nevelt ez a stadion! A nagy versenyeken sokan vettek részt, szorgalmasan és rendszeresen jártak az edzésekre. A tanulás mellett is komoly eredményeket értek el a sportban. Hiába, a kitartó munka meghozza a jutalmát!

Német Imre a Népstadion igazgatója. Fia, Német Miklós gerelyhajító is itt kezdte sportolói pályafutását. Kalocsai Henrik magyar csúcstartó távolugró 1952-ben nyert itt akadályversenyt. Itt tornászott Ducza Anikó, vívott Simonffy Tóth Ágnes, aki többek között Bécs városának is a bajnoka lett. Állítólag — erről nincs írott feljegyzés — 1954-ben itt kezdett focizni Albert Flórián is. A cél — bármennyire lelkesítő is a verseny és győzelem, — elsősorban az, hogy velünk, gyerekekkel megszerettessék a sportot. Évente külön díjat kapnak a legsportszerűbb versenyzők.

Közös látogatásunkon kívül édesapával, testvéremmel és barátommal még egyszer elsétáltunk a stadionba. Édesapáék megígérték, ha továbbra is jól tanulunk, jelentkezhetünk mi is, hogy itt sportoljunk. Addig is, amíg a stadionba jöhetünk, az iskolában, tornaórán igyekszünk. Mert a sportolás, a testedzés, és a mindennapos tornázás nagyon egészséges!

Rausch Ottó
a Fekete Párduc őrs
folyosófelelőse
Biró István kisdobos

Cseh Tibor 3/e oszt. tanuló rajza

Büszkék vagyunk!

Mi, a Karikás Frigyes utcai általános iskola harmadikos kisdobosai külön is büszkék vagyunk, amiért tanító nénink, Kovács Attiláné, Ági néni vezetésével meglátogattuk az Úttörőstadiont, és elkészítettük írásainkat, rajzainkat.

A mi iskolánk a XIII. kerület — vagyis régi nevén Angyalföld — szép, modern lakótelepének, az Árpád-hídi telepnek új iskolája. És most ország-világgá kikiáltjuk:

A Margitsziget és vele együtt az Úttörőstadion a mi kerületünkhöz tartozik!

Ezért szeretjük annyira — és ezért készítettük el mi ezt a riportot.

Garamvölgyi Gyula,
Szász Vince kisdobos

Jubileumi csatakiáltások

Huszonöt éve zeng a szó:
úttörőnek lenni jó!

Vidám pajtás törj az élre,
kedvvel, bátran csak előre,
negyedszázad ünnepére,
a mozgalom jövőjére!

Az úttörő tettre kész,
nem hiányzik itt az ész,
huszonöt év nagy idő,
Szövetségünk nagy erő,
Hurrá!

A Pillangó és a Csiga

Írta: BÉBERNÉ GERGELY ILONA
Rajzolta: RÓNA EMY

A Pillangó egy harangvirágon hintázott. Alatta, az árnyékos fűben pihent a Csiga és nézte. A Pillangó meglebbentette a szárnyát:

— Miért mereszted rám a szemedet, te Csiga?

— Nem meresztem, csak nézlek. Nagyon szép vagy.

— Azt elhiszem! — kacagott fel a Pillangó — kék a ruhám, mint az ég, és nézd, hogy repkedek!

Keringett, cikázott a levegőben. Aztán visszatelepedett a harangvirágra, onnan nézett le a Csigára.

— Te meg csak mászkálsz az árnyékban. Brr!

— Nem mehetek a napra. Tudod, kiszáradna a bőröm.

— Ó, te szegény! — nevetett csúfolkodva a Pillangó.

A Csiga csendesen mondta:

— Azért nem vagyok én olyan utolsó. Házam is van.

— Házad! De örökké a hátadon cipeled. Milyen nyomorúság lehet! Bezzeg én illatos virágokban lakom. Itt, ott és mindenütt, ahol csak akarok.

— Igen, igen. Te napfényben szállsz, én árnyékban cammogok. De elégedett vagyok és nyugodt. Az emberek is, ha nagyon izgatottak, rám gondolnak, és azt mondják egymásnak: „Csigavér!" Bizony!

A Pillangó megrázta a szárnyát s felelni akart, de hirtelen árnyék hullt rá. Egy barna kis kéz, egy kisfiú keze megfogta. A bokor megrezzent, a harangvirág lehajlott, s a Csiga behúzódott a házába.

— Ó, de gyönyörű kék pillangó! — kiáltotta a kisfiú. Aztán óvatosan ráborított egy poharat. A Pillangó remegve vergődött az üvegbörtönben. A Csiga elődugta a fejét és sajnálkozva nézte.

— Szegényke! — gondolta. A pohárhoz csúszott s a szarvával megérintette. A kisfiú figyelte:

— Mi az, Csiga? Te is be akarsz menni?

Felemelintette a poharat és besegítette a Csigát. De abban a pillanatban kirebbent a nyíláson a Pillangó. A kisfiú utánahajította a sapkáját, ám a Pillangó már eltűnt a magasban. Aztán leereszkedett, hogy megnézze a Csigát, és látta, amint az búsan lapul a pohár alatt. Meglebbentette kék szárnyát s kacagva szólt neki:

— Csigavér!

A fiú még ott volt, meg is akarta fogni, de ekkor a pohár felborult, a Csiga kicsusszant és meglapult egy nagy levél mellett. A kisfiú fütyörészve elszaladt, a Pillangó pedig a Csiga mellé szállt.

— Igazán csodálatosan kiszabadultunk mind a ketten. Hát nem bánom, legyünk barátok!

Hanem a Csiga megfordult és rá sem nézett a Pillangóra.

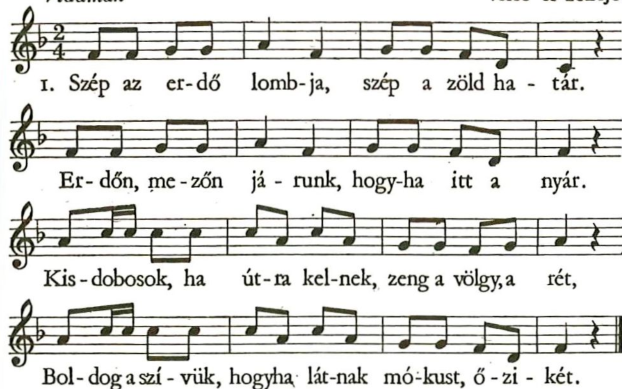
— No mi az, mi az? Talán már nem tetszem neked?

A Csiga csak ment szó nélkül, és a madarak rázendítették:

Szép vagy, ámde nem vagy jó,
nem barát a csúfoló!

KISDOBOSOK AZ ERDŐBEN

Zsolnay Ágoston
verse és zenéje

2. Harkály koma koppant, cincér muzsikál,
Tapsifüles táncol, vígan áll a bál.
Kisdobosok, ha útra kelnek, zeng a völgy, a rét,
Víg zeneszóval várja őket az erdei nép.

RENDEZZÜNK BE EGY TÁRSALGÓT

(e havi mellékletünkhöz)

A mellékleten kiterítve látjátok a zánkai tábor majdani társalgó-szobájának oldalfalait, és a faltól-falig szőnyeges padlóját. Ha ezt az alakzatot körbe kivágjátok, a szaggatott vonalak mentén hajtogatjátok és a pettyes széleknél összeragasztjátok, kész a félig berendezett társalgó; hiszen rajta van már az ablak kilátással a Balatonra, a beépített könyvszekrények, ajtó, faliszőnyeg, falikarok, állólámpa és a képek.

A kis figurák: egy asztal, két fotel, hat szék, egy kanapé és egy televízió. Elkészítési módjuk ugyanaz, mint a szobáé, vagyis: vágjátok körül, a szaggatott vonalak mentén hajtogassátok úgy a figurákat, hogy a mellettük levő kis minta szerinti bútordarabot végül is a pettyes szélek segítségével összeragaszthassátok. A kész és mozgatható bútorokkal a társalgó berendezése is a ti feladatotok.

Sokoldalú szerszám

MARÉK VERONIKA
tréfája

1 2 3

4 5 6

KIÉ AZ ÁRNYÉK?

Bagdad déli elővárosában, ahol a gazdagok gyümölcsöskertjei voltak, a város belsejébe vezető út közelében, kőkerítéssel körülvett szép kis kert díszlett. Néhány datolyapálma, fügefa és olajfa érlelte benne kincset érő gyümölcsét. A kert Hasszáné, a gazdag kalmáré volt, aki bent lakott a városban, s csak időnként járt ki ide, hogy ellenőrizze: nem dézsmálták-e meg a tolvajok a fák termését.

Történt egy napon, hogy a délelőtti órákban fáradt vándor telepedett le a kőfal tövébe, hogy megpihenjen egy, a falon áthajló ferdetörzsű datolyapálma árnyékában. Abu-Balamnak hívták a vándort, messzi falujából munkát keresni jött Bagdad városába. Olyan szegény volt ez az Abu-Balam, mint a mecset egere, vagy talán még annál is szegényebb. Foszladozó ruházatán és elnyűtt pokrócán kívül nem volt egyebe, csak egy darabka lepény, amit a felesége sütött neki az útra. Ami kevés kis pénze akadt a háznál, azt odahaza hagyta a családnak.

Abu-Balam kora hajnalban indult el hazulról, nem csoda tehát, ha elfáradt a hosszú úton, a nagy hőségben. Alig hajtotta le fejét a takarójára, máris elaludt. De nem alhatott sokáig. Arra riadt fel, hogy valaki megrántja ruhája szegélyét.

— Ki vagy és mit keresel itt, az én pálmafám árnyékában? — mordult rá barátságtalanul Hasszán, a kalmár.

A vándor tisztességtudóan felelt:

— Abu-Balam vagyok és a városba igyekszem munkát vállalni. Nagyon elfáradtam már, ezért pihentem le egy kicsit, mert nem akartam ilyen megviselten a piacra bemenni. Hiszen, akinek arcán meglátszik a fáradtság, nehezebben kap munkát.

A gazdag kalmárt nem hatotta meg a szegény ember őszinte beszéde.

— A pálmafa az enyém, tehát az árnyéka is az én kizárólagos tulajdonom. Te megloptad az én fám árnyékát... Hűsöltél alatta, jogos és méltányos hát, hogy megfizess érte. Egy ezüstpénzt tartozol fizetni.

— Nincs semmi pénzem, és nincs is jogod az árnyékért fizetséget követelni! — felelte Abu-Balam szerényen, de mégis határozottan.

— Akkor hát menjünk a bíróhoz! — mondta Hasszán. — Bagdad kádija bölcs és igazságos, ő eldönti a vitát közöttünk.

Nem szívesen ment Abu-Balam a kádihoz, attól tartott, hogy a bíró is inkább azt pártolja, akinek több a pénze. De mit tehetett, kénytelen-kelletlen elindult a kalmár nyomába.

Még magasan járt a nap az égen, amikor megérkeztek a kádi hivatalába. Az ősz szakállú férfiú figyelmesen meghallgatta a peres feleket, majd nyomban meg is hozta a döntését:

— Abu-Balam, te jól aludtál Hasszán úr pálmájának az árnyékában, jogos tehát, hogy a fa gazdájának megfizessél a vendéglátásért. Egy ezüstpénzt, ennyit kell fizetned!

— Nincs pénzem, ó, tiszteletre méltó kádi! Szegény napszámos vagyok, a családom is nyomorog odahaza a falunkban.

— Akkor másként kell megfizetned a fa jótéteményéért —

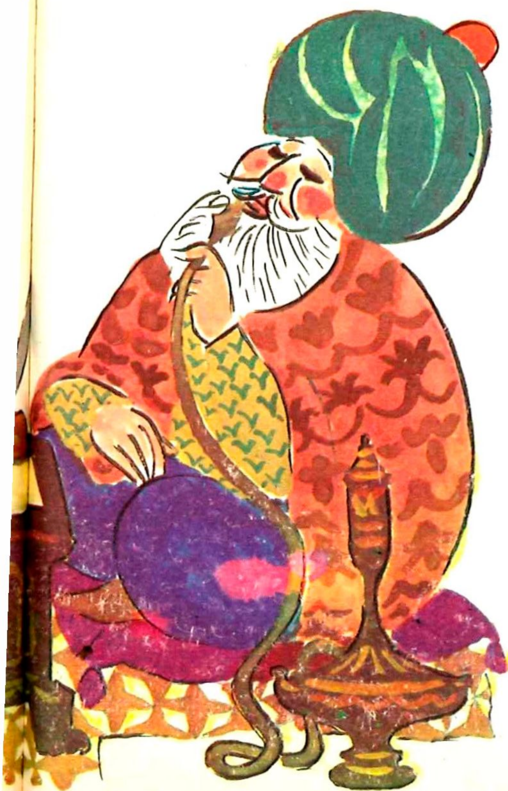
mondta erre a kádi, és a teremőrökhöz fordult: — Vigyétek ezt az árnyéktolvajt az udvarra, kötözzétek oda a büntetőcölöphöz és mérjetek rá húsz korbácsütést!

— Nagyon helyes! — kiáltott fel a kalmár, és kárörömmel nézett Abu-Balamra, aki elsápadt a rémülettől, a kegyetlen ítélet hallatára.

— Várjatok! — szólt ismét a bíró az őröknek, akik már megragadták és vinni akarták a napszámost. — Árnyékért árnyék a fizetség. Tehát a korbácsütéseket ne a testére, hanem az árnyékára mérjétek!

Így történt. A kádi valóban bölcs volt és igazságos, nem hagyta a szegény embert ártatlanul bűnhődni. Húsz korbácsütés csattant Abu-Balam árnyékán, csak úgy porzott a napégette, száraz föld a büntetőoszlop tövében. A kapzsi kalmár pedig megszégyenülten távozott a bíróságról.

HEVES FERENC
SZŐNYI GYULA rajza

Mese — reggelre

Hajnalodott.

— Talpra senkiháziak! Hasatokra süt a nap. Gyerünk dolgozni, vár a jó, frissítő munka, a csákány, az ásó, a lapát nyele, pattogjatok, álomszuszékok — rikoltotta az Egyalvó.

— Bizony, azonnal keljetek fel! Mit gondoltok, lustálkodásból is megéltek!? — kiabált a Kétalvó.

— Nosza, ki a jó, meleg ágyacskából — mondta a Háromalvó.

— Ajaj, lassacskán föl kéne kelni — ásított a Négyalvó.

— Miért nem hagyjátok az az embert aludni — méltatlankodott az Ötalvó.

— Még alszom — mormogta a Hatalvó.

A Hétalvó nem szólt semmit. Aludt.

Aztán, persze, fölkeltek mind a heten.

LÁZÁR ERVIN írása
SZŐNYI GYULA rajza

Szereplők: Egyes, Kettes, Hármas, Négyes, Ötös, Hatos, Hetes, Nyolcas, Kilences, és a Nulla család. Valamenynyien rajzlapnyi számot viselnek a ruhájukon vagy a nyakukban. A ruha egyforma, sötétkék tréning is lehet, esetleg tornaruha. Az előadás pergő, gyors és vidám legyen. Díszlet nem szükséges, egyszínű anyag lehet a háttér. Ha tanteremben játsszuk, a fekete tábla is megfelel. A számok álldogálnak, ülnek kicsiny zsámolyon. Ketten labdáznak, egy ugrálókötélen ugrál.

Kilences: (nagyon magasan hordja az orrát) Mondjátok, lesz csend már végre?

Hármas: De hiszen nem is zajongunk!

Kettes: Csak játszunk!

Ötös: És milyen jól! Kedves Egyes, labdázzunk még!

Kilences: (toppant) Ötös testvér! Hová teszed józan eszed?

Ötös: (meglepetten) Miért, miért?

Kilences: Neked a Hatossal, Hetessel, Nyolcassal, vagy ha kedvem tartja, velem kéne játszanod, nem pedig (ajkbiggyesztve) egy Egyessel!

Hatos-Hetes: (egyszerre helyeselnek) Igen, igen, úgy is van!

Egyes: (a színpad sarkába megy és pityeregni kezd)

Nulla: (balról jön dudorászva) De jól játsztok, számtestvérek!

Kilences: (rámordul) Méghogy testvér! Te, te semmi!

Egyes: (nem érti) Miért semmi? Nulla! Zéró!

Kilences: (tudálékosan) De biz semmi! Nulla, zéró, az mind semmi! Én kilenc egészet érek!

Hetes: (paprikásan, mert nem tetszik neki a dicsekvés) Ej, nagyon fennhordod orrod!

Hatos: (csúfolja a Kilencest) Kilenc egészet érek! Én meg hatot! S fejreállok, kilenc leszek! (Ha tud tótágast állni, annál mulatságosabb, mert mindjárt meg is mutathatja, hogy valóban, a megfordított hat, kilencet ér!)

Egyes: (odalép a Nullához, aki pontosan úgy és ott pityereg a színpad sarkában, mint az előbb ő) Játsszunk most mi! (Megfogják egymás kezét. Egymás mellé állnak. Így jól látszik, hogy az egyes és nulla egymás mellett tíz! A többi szám rájukmered, mutogatnak, súgnak, búgnak. Különösen a Kilences látszik izgatottnak.)

Kettes: Egy és semmi! Látod mennyi?

Négyes: (a Nulla kezét fogja) Gyere, gyere! Itt a helyed!

Hetes: Ide mellém!

Ötös: Nem, énhozzám!

Nyolcas: Ide gyorsan!

Kilences: (erőt vesz magán) Kedves rokon, gyere, gyere!

Egyes: (int Nullának, sugdosnak. Nevetnek, majd Nulla elmegy balra)

Kilences: (büszkén) No, elég volt! Vége a bálnak! Én vagyok ismét a legtöbb!

Mind: (kedvetlenül hümmögnek. Majd játszani kezdenek, ugyanúgy, mint a

jelenet legelején. Labdáznak, ugrálókötélen ugrálnak. Váratlanul megjelenik Nulla. Kézenfogva legalább nyolc-tíz gyereket vezet. Valamennyi a többi számhoz hasonlóan öltözött, vagyis tréningruha van rajtuk, s elöl hatalmas nulla. Vagyis: megérkezett a Nulla család! A család tagjai alacsony gyerekek legyenek, jó lenne, ha óvodások játszanának. A számok megdöbbenve, némán és mozdulatlanul szemlélik bevonulásukat, csak az Egyes nevet. Aztán némajáték következik. Majd szétszedik a Nulla családot!

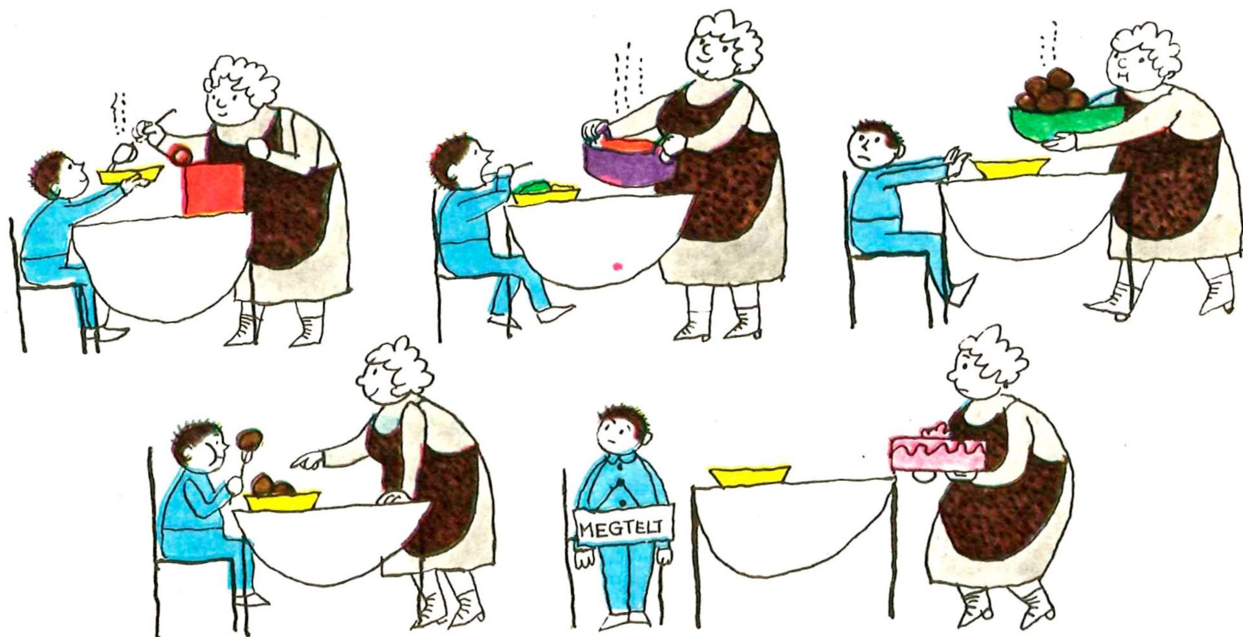
A Kilences megragad egyet, magára mutat, és a melléálló Nullára. Jól látszik, most Kilencven lett belőle! Büszke is nagyon! De az Egyes mellé két kicsi Nulla fut. Az nevetve mutat magára, és a melléálló két Nullára: ő meg Százas lett így!

Egyes és Nulla család: Előbb zéró, nulla, semmi,
Nézz csak körül,
Sok kicsi tud sokra menni!

Horst Mokross írása nyomán az ABC Zeitungból átdolgozta és dramatizálta: JOÓ KATALIN
Rajzolta: GÖRÖG JÚLIA

Meglepő tábla

GAÁL ÉVA tréfái

Jó szélhez - jó vitorla

Játszópajtás üzeni

Azt írja nekem Lázár Ilona pajtás (Vecsés, Kinizsi u. 44.): „Kirándulásképpen gyakran elkarikázunk a vecsési határba. Ott labdázunk, játszunk és legtöbbször szalonnát sütünk nyárson. Több helyen bevagdossuk, kevés fokhagymát meg vöröshagymát dugdosunk bele. Aztán fapálcikára szúrjuk és tűz fölött megpirítjuk. Közben kenyeret tartunk alá, hogy a kisülő zsír ne vesszen kárba. Újhagymával, retekkel, nyáron meg paradicsommal és paprikával fogyasztjuk. Néha apró keszegeket fogunk, megtisztítjuk. Bevagdossuk az oldalait, apró szalonnadarabokkal megtűzdeljük. Keresztülhúzzuk rajta a nyársat, és ropogósra sütjük. Melegen fogyasztjuk sóval — szó nélkül! Mert a hal szálkájára vigyázni kell — ezért nem beszél közben az ember!"

Tehát tessék — tavaszi kirándulóknak Ilona receptjét küldjük. Most pedig játsszunk!

BÜDÖSTOJÁS

a neve annak a játéknak, melyet Tompa Vali (Tiszainoka, Felszabadulás u. 19.) küldött. Sok helyen „záptojás" néven ismerik. „A játékosok körben állnak — írja Vali. — Egy gyerek a körön kívül jár és a kezében egy zsebkendő van. A körbenállók énekelnek:

— Jön a farkas, ne nézz hátra,
tüzet vivén a markába,
jól vigyázz, jól vigyázz!
Mert a farkas közel jár!

Amíg énekelnek, a zsebkendősnek le kell valaki háta mögé ejteni a kendőt, de olyan ügyesen, hogy azt ne vegye észre a játékos. Ha mégis észrevette, felkapja a zsebkendőt és kergetni kezdi a dobót. Csak a kör mellett lehet futni! Ha megfogja a dobót, annak be kell állnia a kör közepébe és ezzel ő lesz a „záptojás". Ha nem veszi észre, hogy a háta mögé kendőt ejtett, akkor viszont a játékos kerül a körbe. A dobónak mindig a játékos helyére kell beállnia. Mi nagyon szeretjük ezt játszani!"

ELINDUL A NÓTAFA

A legjobb hangú gyerek a nótafa. Még érdekesebb a játék, ha valóban ő az a kisdobosok között! Szép, faragottnyelű bot van nála, a játékosoknál pedig színes szalag. Lehet több darab is. Először azt éneklik, hogy „Ez a nóta, nóta körbejár, ez a nóta, nóta mindenkire rátalál!" Aki előtt megáll a nótafa, annak egy dalt kell elkezdenie. Az éneklésben mindenki segít. Ha valakinek nem jut eszébe egy dal addig, amíg a nótafa háromig számol, akkor zálogot ad. Ha igen, úgy felkötheti a botocskára a szalagot.

FEJKENDŐS STAFÉTA

Két egyenlőszámú csapat sorakozik fel. A játékosok egymás mögött állnak libasorban. Sípszóra kezdődik a játék. Az első játékosnál babos kendő van. A jelre felköti, majd hátrafordulva megkerüli a csapatát, és annak, aki másodikként állt mögötte, odaadja a kendőt. Az ugyancsak felköti, ő pedig a sor végére fut. Így folytatódik a játék.

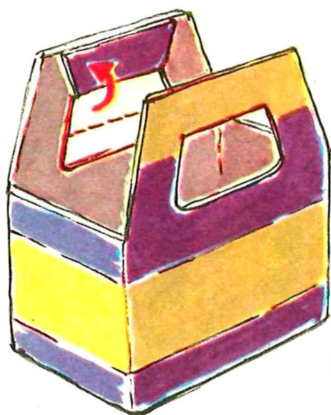
Próbáljátok meg! Azt hiszem, ha ezekután szalonnát is süttök, elmondhatjátok, hogy jól sikerült az összejövetel, vagy a kirándulás! Ezt kívánja szeretettel:

a Játszópajtás

HAUSWIRHT MAGDA rajza

A Játszópajtás MUNKATÁRSA üzeni:

Téglaformájú, mosószeres, vagy másféle dobozokból is sok mindent készíthetsz, például a babádnak, macidnak kosárkát, kézitáskát. Még kicsi testvérkéd is eljátszhat vele, apró „kincseit" rakosgathatja belé. Az 1. rajzunk CORVITAL szőlőcukros dobozból készített táskát mutat, úgy hisszük nem is kell hozzá magyarázat. Csak ennyit: alját — ha szét akarna nyílni — ragasztóval zárd le. Fogórészét a lyuk anyagának felhajtásával erősítheted meg, piros nyíl mutatja ezt.

Ha van még két CORVITAL-os dobozod, markológépet állíthatsz össze belőlük. Maga a markolórész (2.) a doboz felső, kb 6 cm-es darabjából készül. A 3. ábrán piros vonalak mutatják, milyen alakú darabot vágj le a dobozból. Ha ezt előrajzolás után szépen levágod, készen is van a csőr alakú darab, amit összes rajzunkon „A" betűvel jelöltünk. A markolócsőr összezárására egy befőttes gumikarika szolgál, amit a megfelelő két lyukon fűzz át, s pálcikával rögzíts. A doboz megmaradt részét is fogod használni, ne dobd el!

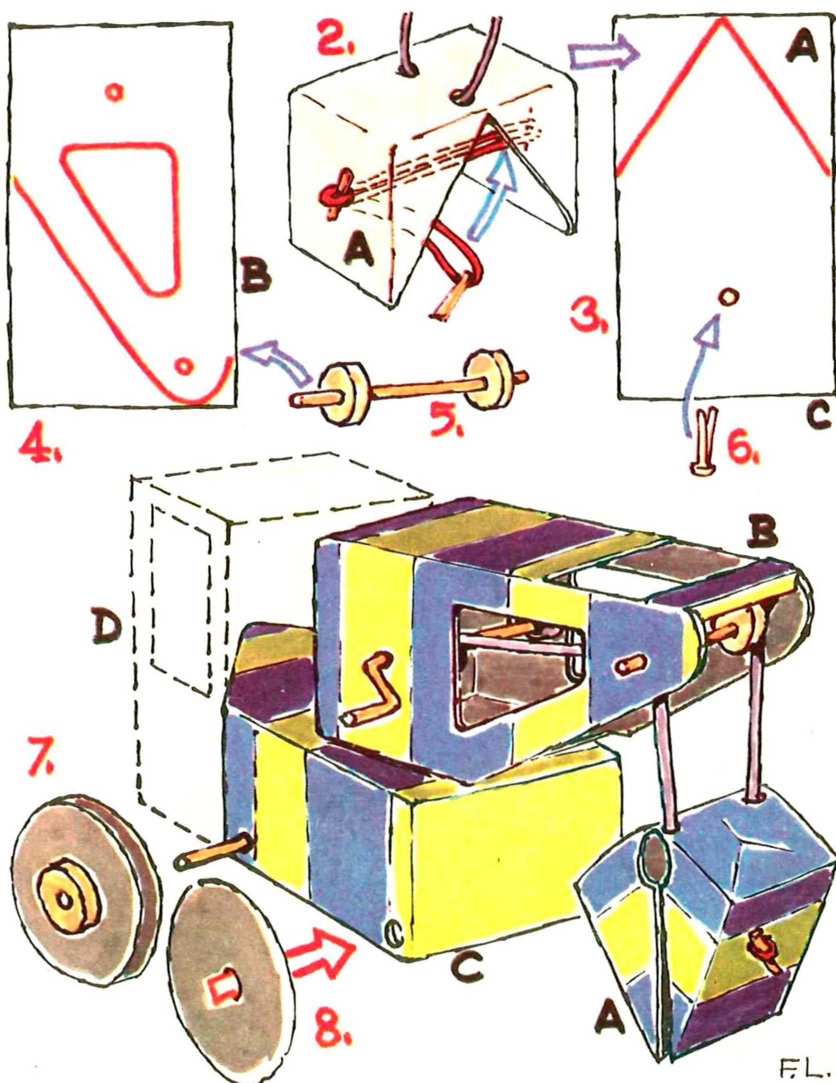
A markolócsőr felfüggesztése vastagabb zsinórral történik. A hozzá való daru-forma (B) a második dobozból kerül ki. Rajzát a 4. ábrán látod. Fel- és leengedéséhez egy hurkapálca tengely szükséges (5.), két ráragasztott parafadugó korongocskával; ez a B rész lyukaiba kerül. Ehhez hasonló, de drótból görbített, fogantyús tengelyre tekerhető fel a zsinór.

A markolócsőrrel felszerelt darut (B) egy réz iratkapocs (6.) köti össze az első dobozból maradt C alvázzal. Ha belsejébe valamilyen súlyt — vasdarabot, követ — teszel, az asztal szélére állítva máris működtetheted gépedet: alája állított játék teherautóidba, tehervagonjaidba ki-be rakhatja az árut. Az áru bab, mogyoró, kavics-cukor stb. lehet, a csőrt kézzel nyisd széjjel, a bezáródást a gumi önműködőleg elvégzi már.

Ha van kedved további tökéletesítéshez, markológépedet kerekekkel is elláthatod. A vastag kartonból kivágott kerékre (7.) ragassz dugókorongot, hogy jól tartsa a tengelyt. Ugyanígy készülhet az első pár kerék (8.) is. Vezetőfülkét (D) is ragaszthatsz az alvázhoz, ehhez persze egy külön doboz szükséges.

Elképzelhető, hogy ugyanez a markológép hernyótalpakon mozog? Szerintünk igen. Próbálkozz meg a tervezésével, elkészítésével!

FERKAI LÓRÁNT

Kérdezd meg *a KISDOBOSTÓL:*

Flandera Viktória negyedikes kisdobos (Budapest X., Szentimrei u. 19.) azt kérdezte, hogy kiről nevezték el a budai János-hegyet?

Ha előveszitek a térképet, láthatjátok, mennyi hegy övezi fővárosunkat. Valamikor ezeken szőlőt termeltek, s a budai bor távoli vidéken, messzi országokban is nevezetes volt. A régi budai villák közt sok van, mely présház alapjára épült vagy az volt maga is. Közben a törökvilágban tönkrementek a szőlők, a törökök nem ihatták a bort, mert vallásuk tiltotta. A hegyek, dűlők, lejtők és utcák nevükben megőrizték részben ezt, részben a történelmi eseményeket. Ilyen eseményt őriz a Szemlőhegy. Az 1686-ban Buda várát ostromló sereg őr- és szemlehelye volt itt. Törökvész, Pasarét, Kurucles ugyancsak harcok emlékét őrzi nevében. A Hármashatár-hegy viszont békésebb: három határon, Buda, Óbuda és Pesthidegkút között terül el. A Rózsadombon a Rózsák Atyja — Gül Baba — nyugszik.

Most érünk el a János-hegyhez — figyelem! Illik róla tudni, hogy 529 méter magas, hogy tetejéről tiszta időben eleven térképként terül elénk a Duna jobb és bal partja. Nevének vitás az eredete. Egyes tudósok szerint az 1700-as években állt itt egy szent János szobor, kőből kifaragva. Mások szerint a XIII. században, vagyis az 1200-as esztendőkben volt Budának egy nevezetes bírója, aki egyben várnagy is volt, s az ő nevét őrzi ez a kúpalakú, szép hegy.

Úgy gondolom, ha Flandera Viki részéről elhangzott ez a kérdés, mely a budai hegyek egyikét érinti — látogassunk el szép tavaszi időben errefelé! Persze, lehet nyáron is, ha ellátogattok Budapestre! Fogaskerekű vasúttal induljunk felfelé. Ennek az a nevezetessége, hogy ez a világ harmadik, ilyen jellegű hegyivasútja. 1874. július 24-én tette meg első útját, s eleinte gőzmozdony húzta hegynek felfelé. 1929-ben villamosították. Végállomásán rövid séta után másik vasútra szállunk át — méghozzá az Úttörővasútra! Ha a Fogas harmadik volt — ez is az! Ugyanis a moszkvai és belgrádi után a miénk harmadiknak született 1948 nyarán. Útja több mint tizenegy kilométer, s hegynek menet 57 percig tart. Közben az Úttörőváros mellett is elhalad, mely egyidős vele, s hamarosan, megszépülve ismét kitárja kapuit. Az állomások egymást követik. S lám, a budai hegyek nemcsak a nagyon régi idők emlékét őrzik! Hisz Ságvári-liget Ságvári Endrére emlékeztet. KIMSZ-es társaival itt gyülekeztek, ahogy a dal is szól: „Lent, hol a tölgyek őrzik a völgyet!"

WAGNER JÁNOS rajza

MÁJUSI REJTVÉNYEK

Vízszintes: 1. Női név, betűi keverve. 4. Ofszájd, magyarul. 7. Nem a lábával küldi a labdát. 9. Színész alakítja, első betű kettős. 10. Ide rúgják a gólt. 13. Gól után adják egymásnak a játékosok, első betű kettős. 14. Nem fölé. 15. Ez történik a rajzon.

Függőleges: 1. Víziemlős, névelővel. 2. A jövőben történik, a harmadik betű kettős. 3. Fejes közepe! 4. Szabálytalanul szerel. 5. Bíró teszi. (ékezethiba) 6. Labdarúgódíj, visszafelé. 8. Finom étel, a harmadik betű kettős. 11. Nem fő. 12. A kisbabák köszönése.

Csak a függőleges 5. és vízszintes 7. megfejtését kell beküldenetek.

Ha megfejtitek e hat kis rajzot, hatféle, csupa növényi élelmiszer nevét kapjátok.

Öt hibát kell keresnetek ezen a rajzon. Az egyik helyesírási!

Megfejtési határidő: május 20.

A megfejtéseket küldjétek a Kisdobos szerkesztősége címére: Budapest 8. Postafiók 57.

Minden hónapban találtok a jobb felső sarokban egy kis rajzot, most például egy rollerozó gyereket. Szíveskedjetek ezt kivágni és megfejtésetekre ráragasztani. A helyes megfejtők képeslapot kapnak, de csak annak küldhetünk, aki minden rejtvényt jól megfejt, és megírja nevét, pontos címét, valamint azt is, hogy hányadik osztályba jár. Kisdobosok már hat levelezőlap után, úttörők csak 12 után kaphatnak könyvjutalmat. Kérünk benneteket, bélyeget is ragasszatok leveletekre vagy levelezőlapotokra!

Az áprilisi rejtvények helyes megfejtése:

Keresztrejtvény: Akarat, Avas. Indulatszavak és rajzok: 1—D, 2—F, 3—B, 4—A, 5—E, 6—C. Két betűrejtvény: Kopár, párna.

KISDOBOS
Szerkesztő: Gergely Márta
Szerkesztőség: Budapest VII., Dohány utca 40. Telefon: 421—392.
Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat. Felelős kiadó: Tóth László.
Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlap Irodánál (HKI. Budapest V., József nádor tér 1. sz.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215–96162 pénzforgalmi jelzőszámára.
Előfizetési díj: negyedévre 9,— Ft, félévre 18,— Ft, egész évre 36,— Ft.
71.0386— Kossuth Nyomda, Budapest
A címlap GYŐRFFY ANNA munkája
INDEX: 25.442

Májusfa NÉGYSZEM módra

